

A szegedi Szent István téri víztorony története

Pályázat és megvalósítás

Szeged szabad királyi város 1903. áprilisában pályázatot hirdetett egy 1000 m³-es víztorony előállítására. A nyertes a Zielinski Szilárd-féle pályamű lett.

Zielinski mind a víztorony tartórendszerét, mind a tárolómedencét vasbeton szerkezettel oldotta meg, mellyel megelőzte korát, hisz Magyarországon ekkor még nem létezett működő vasbeton víztorony!

A víztorony és benne a víztartály az ebben az időszakban kiépülő „állandó vízmű” meghatározó láncszemét képezte. A csodálatos szecessziós homlokzati megjelenítés Korb Flóris munkája. A kivitelezési munkákat Freund Henrik és fiai cég végezte.

A munka 1904. novemberére, decemberére készült el. A pályázat elnyerésétől a víztorony elkészültéig mindössze másfél év telt el. Ez önmagában is óriási teljesítmény, különösen ha végiggondoljuk a kivitelezés akkori lehetőségeit, körülményeit: a beton és vasbeton technológia kezdeti stádiumban volt, nem létezett még csúszószaluzás, betonkeverő, nem volt toronydaru, nem volt tartószerkezeti előregyártás, csupán teljes beállványozás és kézi erő.

Az elkészült mű ismertetése

Tartószerkezeti szempontból a víztorony két fő részből áll. Az egyik rész az 1000 m³-es medence, amely az alsó vasbeton lemezével a toronyszerkezet gerendázatára fekszik fel, de ettől eltekintve a víznyomásból származó igénybevételeket a toronyszerkezettől függetlenül viseli el.

A másik tartószerkezeti rész a torony oszlopokból és gerendákból összeépített tartórendszere, amely mint forgásszimmetrikus térbeli rúdszerkezet működik. Ez utóbbi összetettségére jellemző, hogy a tartórendszer mintegy 540 rudat és 240 csomópontot tartalmaz. A torony teljes magasságában vasbeton lépcső vezet végig. A medence alatti szintig a lép-

csőket a belső és a közbenső pillérek közötti alapterületen alakították ki, ettől felfelé belső csigalépcső vezet a 4 belső pillér között a legfelső kilátószintig. A megoldás érdekessége, hogy a centrális elhelyezésű csigalépcső függőleges értelemben áthatol a medencén. A torony magassága a terepszinttől a legfelső kilátószintig 46 m. Efelé nyúlik még mintegy kilenc méterrel a vasbeton szerkezetű zászlótartó rúd. A víztorony általános jellemzője, hogy gyakorlatilag minden szerkezeti része vasbetonból készült: az alapozás, a tartórendszer, a tároló medence, a csigalépcső, a zászlótartó, sőt még a bejárati ajtó is, a kilincset leszámítva.

A Szent István téri víztorony a legelső vasbeton víztoronyok egyike. Olyan sikeres alkotás, hogy a későbbi víztoronyépítésben még évtizedekig szolgált mintaként. Ma a legidősebb, működő, vasbeton víztorony Magyarországon.

A víztorony felújítása

A víztorony az 1904-es megalkotása óta üzemel. Az eltelt több mint 100 év azonban nem múlt el nyomtalanul, az 1900-as évek végére a tartályon és a víztorony tartószerkezetén súlyos meghibásodások keletkeztek.

A felújítás terveit a Funkció és Szerkezet Mérnöki Iroda mérnökei, Dr. Körmöczy Ernő és Szolga András készítették el. A víztorony rekonstrukciójára a „Torony Konzorcium” (a SADE Magyarország Kft. és a Techno Consult Kft.) kapott megbízást. A víztorony felújítás kezdete 2005. augusztus, a kivitelezés 2006. május végéig tartott.

A víztoronyban a csodálatos mérnöki alkotás szépségein túl a fizikázis készítésével, a fizika történetével kapcsolatos kiállítások, festmények, rajzok, fotók, fotógrafikák tekinthetők meg, a kilátószinten pedig Szeged panorámájában gyönyörködhetünk.

A Szent István téri víztorony látogathatósága

Nyitvatartási időpontok

Április 1-től október 31-ig minden hónap első szombatján 10⁰⁰ és 16⁰⁰ óra között tekinthető meg a víztorony. Ezekben a napokban előzetes bejelentkezés nélkül bárki megnézheti a víztoronyt, a benne berendezett kiállításokat. A torony megtekintése belépőjegy vásárlásával lehetséges.

Bejelentkezés alapján

10 főnél nagyobb csoportok előzetes bejelentkezést, időpont egyeztetést követően tekinthetik meg a toronyt (kedden, csütörtökön és szombaton).

Bejelentkezés és időpont egyeztetés munkanapokon 8⁰⁰ és 15⁰⁰ óra között:

Szegedi Vízmű Zrt., Ivóvíz termelési üzem, telefon: 62/558-844.

A torony megtekintése belépőjegy vásárlásával lehetséges. A belépőjegyeket a csoportos látogatók a Tourinform Irodában vásárolhatják meg a Vízművel való időpont egyeztetést követően.

Nyílt Napokon

A Szegedi Vízmű Zrt. által évente 1-2 alkalommal megrendezett Nyílt Napokon a torony továbbra is ingyenesen tekinthető meg.

Jegyárusítás

• Tourinform Iroda

(6720 Szeged, Dugonics tér 2., 62/488-690, szeged@tourinform.hu, www.szegedtourism.hu)

nyitva tartás:

Április 1. – május 31.:	hétfő – péntek: 9 ⁰⁰ –17 ⁰⁰	szombat: 9 ⁰⁰ –13 ⁰⁰
Június 1. – augusztus 31.:	hétfő – péntek: 9 ⁰⁰ –18 ⁰⁰	szombat: 9 ⁰⁰ –13 ⁰⁰
Szeptember 1. – október 31.:	hétfő – péntek: 9 ⁰⁰ –17 ⁰⁰	szombat: 9 ⁰⁰ –13 ⁰⁰
November 1. – március 31.:	hétfő – péntek: 9 ⁰⁰ –17 ⁰⁰	

• Tourinform Információs pont a Széchenyi téren (június 1-től szeptember 15-ig)

nyitva tartás:

minden nap: 8⁰⁰ – 20⁰⁰

• Szent István téri víztorony

Csak a nyitvatartási napokon, a nyitvatartási idő alatt.

Jegyárak

Felnőtt belépő 310 Ft; Diák és nyugdíjas jegy 220 Ft; 6 év alatt ingyenes; Csoportos kedvezmény nincs; Diák-csoport esetén a kísérők számára is 220 Ft/fő.

